

CanScreen5 globális rákszűrési program

nature medicine, 27 Apr 2025

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, rákos megbetegedések, onkológia, rákszűrés, Cancer Screening in Five Continents (CanScreen5), nemzetközi

Forrás Internet-helye: <https://www.nature.com/nm/> ;
<https://www.nature.com/articles/s41591-023-02315-6>

Az *International Agency for Research on Cancer (IARC) Lyon* 2019-ben hozta létre a *Cancer Screening in Five Continents (CanScreen5)* globális rákszűrési programot. Az IARC rákszűrési programjának vezetője az indiai származású *Partha Basu, a IUPUI (Indiana University–Purdue University Indianapolis) School of Science professzora*. A kezdeményezés globális archívumot vezet, amelynek célja a mellrák, a méhrák és a vastagbélrák korai felismerési programjainak összesítése, elemzése, eredményeinek bejelentése. Mindez az 5 kontinens 84 országa egészségügyi minisztériumának (Európából 29, Észak-, Közép- és Dél-Amerikából 27, Afrikából 17, Ázsiából 10 ország) adatközlésén alapul.

A kutatás szerint a szűrés rátája mellráknál az Egyesült Királyságban (84%), méhráknál Svédországban (86,3%), vastagbélráknál Hollandiában (64,5%) a legmagasabb. Európában a mellrák korai felismerési programjai csaknem felénél jogszabály írja elő a szűrésen való kötelező részvételt. A vizsgálatokat mammoográfiával végzik, a kettős leletezés szélesen elterjedt. Ezzel szemben Ázsiában, Észak-, Közép- és Dél-Amerikában sokkal kevesebb ilyen program létezik, Ausztráliában és Afrikában pedig egy sem.

A méhrák korai felismerési vizsgálataira vonatkozóan mind az öt kontinensen léteznek jogszabályok, a szolgáltatások az elemzett programok túlnyomó többségénél ingyenesek. A vastagbél-biopsziáért azonban az országok többségében fizetni kell. A rákszűrésre való behívás rátája különböző. Afrikában csak a HIV-pozitív nőket hívják szűrésre.

Az adatok szerint a vastagbélrák szűrésére irányuló programok többségénél immunkémiás székletvizsgálatot alkalmaznak, a programok túlnyomó többsége meghatározott költségvetéssel rendelkezik, Kínában és több európai országban a vastagbéltükrözés a fő vizsgálati forma.

Partha Basu

<https://www.europeancancer.org/50-partha-basu.html> ;

<https://science.iupui.edu/people-directory/people/basu-partha.html> ;

Email: basup@iupui.edu ; Website: <http://basu.chem.iupui.edu/>